

Redakce „LISTŮ“
red. Jan Štern
Václavské nám. 17
112 58 Praha 1

Praha, 29. 11. 1993

Milý Honzo,

připomněl jsem si onehdy svůj slib, že se ozvu, když budu pro Listy něco mít. Hrabal jsem se kromě toho ve starých papírech a našel jsem něco, co by se eventuelně mohlo hodit také. Takže k věci.

V Berlíně jsem měl přednášku (pro nefilosofy, převážně pro přírodovědce (fyziky a biology), ale také pro „vědce o společnosti“) o pravdě jako „nejsoucí“ (tj. která nemůže být chápána jako jsoucno). Tam se to jmenovalo „Über das Nicht-Sein der Wahrheit“, česky by asi bylo lepší „Pravda není jsoucno“ než „O nejsoucnosti pravdy“. Body, jichž jsem se ovšem v přednášce držel jen přibližně, příkládám na zvláštním listu. (Text přednášky samotné je německý, takže jej zatím nemám k dispozici.) Nevím ovšem, zda by Vám takový text přišel vhod, protože se netýká přímo politické problematiky. (V současné době však jde u tohoto tématu o značně oživenou „společenskou objednávku“, jak soudím z toho, z kolika stran jsem zván k přednáškám na ně.)

Naproti tomu druhý text by se snad mohl tématicky hodit dobře, jenže má zas jinou vadu: bude skoro pět let starý (napsán byl v létě 1989 pro samizdatový sborník, redigovaný Karlem Krausem, jinak nevyšel). Já vím, že už panuje jistá nechuť k starým textům, ale v tomto případě by možná mělo smysl to otisknout ve vzpomínce na akce z počátku r. 1989, které tenkrát zahajili herci. Text má název „Svět divadla a znamení časů“ a je z větší části vysloveně politický, i když zůstává především filosofickou reflexí. Zdá se mi také, že by neškodilo trochu připomenout atmosféru posledních měsíců před zvratem. (Text mohu dodat na disketě, dávám to přepsat, ale předběžně to mohu oxeroxovat z poměrně slušné kopie. Stejně by to bylo vhodné spíše tak do 2. nebo 3. čísla příštího roku, má-li to být připomínka.)

Srdečně Tě zdravím, poněkud předběžně přeju hned i pěkné vánoční svátky a vše dobré do nového roku jak osobně Tobě a Tvé rodině, tak časopisu, a zůstávám

Ladislav Hejdánek
Radhoštská 15/1645
130 00 Praha 3 – Žižkov
tel. 278 05 47

O nejsoucnosti pravdy

(K otázce nepředmětné skutečnosti)

- 01 To, co stojí před a co je předhozeno (Gegenstand, Gegenwurf)
- 02 Epochální řecký vynález: pojmovost
- 03 První filosofická vražda v dějinách
- 04 „Zapomenutí na bytí“ jako ne-vědění o intencionálním předmětu a ne-chtění vědět o skutečném „předmětu“: svět mrtvých věcí
- 05 Soustředěná řecká tradice: pravda jako shoda
- 06 Otázka po místě pravdy
- 07 České navázání na hebrejskou tradici
- 08 Pravda jako základ toho, jak (věci) mají vpravdě být a jako to, co má být uskutečněno v podobě znějšnění
- 09 Odstup přicházející pravdy od každého druhu znějšnění
- 10 Filosofická změna orientace: otevřenost vůči pravdě, která se stává
- 11 Struktura události
- 12 Směr časového událostného dění: směr času
- 13 Ještě jednou k „místu“ pravdy: „ještě-ne“ pravdy
- 14 Proč nevíteží pravdy nyní a proč nevíteží definitivně?
- 15 Pravda jako „to pravé“ – a „pravdy“: proč se musí všechny naše pravdy vždy znovu odpovídat ve světle „té“ (jediné) pravdy?
- 16 Lze se spolehnout na pravdu, kterou „nemáme“, protože „není“ (jsoucí)?
- 17 Jak se lze s takovou ne-jsoucí pravdou setkat?
- 18 Struktura reflexe: její ek-statický moment (nebo fáze)
- 19 Subjekt a pravda
- 20 Pravda, která přichází a která nás oslovuje a vyzývá

(Skutečná přednáška se pak těchto bodů nedržela přesně v tomto pořadí.)

01

Nezbytnost myšlenkového a duchovního základu rodící se „jednotné Evropy“: ten nemůže být hledán jen v minulosti, ba ani především v minulosti. I když se totiž v minulosti najde něco, nač téměř všichni navazovali, je zapotřebí nové interpretace. V našem případě (v otázce pravdy) je to zvláště složité: nejrozšířenější (řecké) chápání pravdy (jako shody myšlení se skutečností) je neudržitelné, a na druhé straně ono hebrejské pojetí, které pronikalo téměř všude (s výjimkou teorie) zůstává po celou dobu vědomí (a teorii) převážně skryto.

02